

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Studia podyplomowe "Inżynieria oprogramowania" współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Projekt "Studia podyplomowe z zakresu wytwarzania
oprogramowania oraz zarządzania projektami w firmach
informatycznych" realizowany w ramach
Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki

Konstruowanie Baz Danych

Operacje algebraiczne w bazach danych II

Antoni Ligeza

ligeza@agh.edu.pl

<http://home.agh.edu.pl/~ligeza>

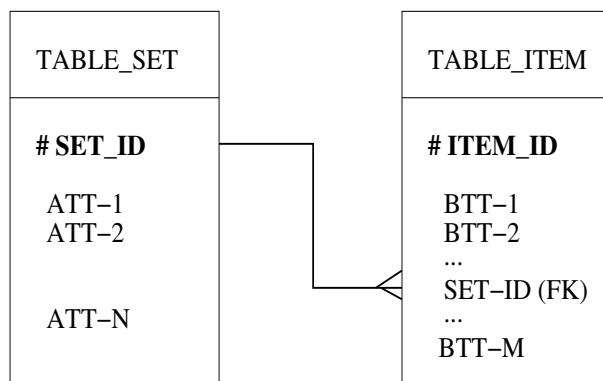
<http://home.agh.edu.pl/~ligeza/wiki>

Operacje łączenia tablic

Łączenie tablic - idea

Tablice relacyjnej bazy danych mogą być łączone. Łączenie tablic wykonuje się w celu uzyskania dostępu do informacji zbiorczej znajdującej się w dwóch lub więcej tablicach. Łączenie tablic definiuje się poprzez wskazanie które rekordy jednej tablicy będą łączone z którymi rekordami drugiej tablicy.

Podstawowy i najczęściej spotykany schemat połączenia to połączenie wynikające z relacji *klucz – klucz obcy*. W tabeli nadrzędnej klucz identyfikuje obiekty nadrzędne, takie jak wydział, zbiór, grupa. W tabeli podrzędnej encje takie jak pracownik, element, osoba mają swój identyfikator, a ich przynależność do obiektów nadrzędnych wskazana jest poprzez wartość klucza obcego (klucza z tablicy nadrzędnej pełniącego w tablicy podrzędnej rolę atrybutu).

Rysunek 1: Schemat podstawowy łączenia tablic.

Operacje łączenia tablic (join)

Operacja θ złączenia (θ -join)

Technologia relacyjnych baz danych umożliwia łączenie informacji zawartej w wielu tabelach; połączenia definiuje się pomiędzy rekordami dwóch wybranych tabel. Najbardziej ogólną operacją łączenia tabel jest operacja θ -złączenia, gdzie θ oznacza warunek dopuszczający połączenie rekordów.

Niech $R(A_1, A_2, \dots, A_n)$ oraz $S(B_1, B_2, \dots, B_m)$ będą dowolnymi relacjami, przy czym $\mathbf{A} = \{A_1, A_2, \dots, A_n\}$, $\mathbf{B} = \{B_1, B_2, \dots, B_m\}$. Niech θ będzie warunkiem logicznym określonym na atrybutach zbioru $\mathbf{A} \cup \mathbf{B}$ (niekoniecznie wszystkich); będziemy pisać $\theta(\mathbf{A}, \mathbf{B})$. Wynikiem operacji θ -złączenia relacji R i S jest relacja $T = R \bowtie_{\theta} S$ zdefiniowana w następujący sposób:

$$R \bowtie_{\theta(\mathbf{A}, \mathbf{B})} S = \sigma_{\theta(\mathbf{A}, \mathbf{B})}(R \times S)$$

Tak więc, operacja θ -złączenia pozwala połączyć te rekordy tabeli R oraz S , które spełniają warunek θ dla wartości wybranych atrybutów (selekcja przy warunku $\theta(\mathbf{A}, \mathbf{B})$). Jeżeli warunek θ jest zawsze prawdziwy (lub nie został określony), to operacja θ -złączenia daje jako wynik iloczyn kartezjański relacji R oraz S .

Jeżeli warunek θ jest określony na pojedynczych atrybutach, np. A_i oraz B_j , to operację θ -złączenia relacji R oraz S można zapisać w postaci takiej jak $R \bowtie_{A_i \theta B_j} S$ lub $R \bowtie_{i \theta j} S$.

Logiczna definicja operacji θ -złączenia ma postać:

$$\begin{aligned} & \| (R \bowtie_{\theta(\mathbf{A}, \mathbf{B})} S)(d_1, \dots, d_n, d_{n+1}, \dots, d_{n+m}) \| = \\ & \| R(d_1, \dots, d_n) \| \wedge \| S(d_{n+1}, \dots, d_{n+m}) \| \wedge \theta(\mathbf{A}, \mathbf{B}). \end{aligned}$$

Przykład operacji θ -złączenia

Rozważmy relację R zadaną tablicą Pracownik:

Nazwisko	Imię	Data ur	Stawka
Abacki	Adam	61-01-01	550,00 zł
Abakowski	Alojzy	61-01-02	574, 00 zł
Adamski	Antoni	61-01-03	1275,00 zł
Adamski	Arnold	61-01-03	1280,00 zł
Adamski	Arnold	61-01-03	1295,00 zł
Aron	Antonina	61-01-03	575,00 zł
Batman	Bogusław	67-02-13	1224,00 zł
Celińska	Mirosława	69-03-08	975,00 zł
Dioniziak	Dariusz	71-10-17	3000,00 zł

oraz tablicę Nagroda

Data ur	Stawka1	Stawka2	Nagroda
61-01-03	300,- zł	1300,- zł	300,- zł
72-01-01	2999,- zł	3001,-zł	3000,- zł

przy czym θ niech będzie warunkiem postaci `Pracownik.[Data ur] <= Nagroda.[Data ur] AND Pracownik.Stawka > Nagroda.Stawka1 AND Pracownik.Stawka < Nagroda.Stawka2`. Wynikiem operacji θ -złączenia będzie tabela

Nazwisko	Imię	Data ur	Stawka	Data ur	Stawka1	Stawka2	Nagroda
Abacki	Adam	61-01-01	550,00 zł	61-01-03	300,- zł	1300,- zł	300,- zł
Abakowski	Alojzy	61-01-02	574, 00 zł	61-01-03	300,- zł	1300,- zł	300,- zł
Aron	Antonina	61-01-03	575,00 zł	61-01-03	300,- zł	1300,- zł	300,- zł
Dioniziak	Dariusz	71-10-17	3000,00 zł	72-01-01	2999,- zł	3001,- zł	3000,- zł

Równozłączenie (equijoin)

Jednym z najczęstszych przypadków operacji θ -złączenia jest *operacja równozłączenia*. W przypadku równozłączenia warunek θ ma postać równości wybranych atrybutów obu tabel.

Niech $R(A_1, A_2, \dots, A_n)$ oraz $S(B_1, B_2, \dots, B_m)$ będą dowolnymi relacjami, przy czym $\mathbf{A} = \{A_1, A_2, \dots, A_n\}$, $\mathbf{B} = \{B_1, B_2, \dots, B_m\}$. Wynikiem operacji równozłączenia relacji R i S po atrybutach $A^1, A^2, \dots, A^k \in \mathbf{A}$ ze schematu relacji R oraz atrybutach $B^1, B^2, \dots, B^k \in \mathbf{B}$ ze schematu relacji S jest relacja

$$R \bowtie_{A^1=B^1 \wedge A^2=B^2 \wedge \dots \wedge A^k=B^k} S = \sigma_{A^1=B^1 \wedge A^2=B^2 \wedge \dots \wedge A^k=B^k}(R \times S)$$

Tak więc, operacja równozłączenia pozwala połączyć te rekordy tabeli R oraz S dla których wartości wybranych atrybutów są równe. Zauważmy, że dla realizacji operacji równozłączenia nie musi istnieć wspólny atrybut dla obu relacji (może być $\mathbf{A} \cap \mathbf{B} = \emptyset$).

Jeżeli warunek θ jest określony na pojedynczych atrybutach, np. A_i oraz B_j , to operację θ -złączenia relacji R oraz S można zapisać w postaci takiej jak $R \bowtie_{A_i=B_j} S$ lub $R \bowtie_{i=j} S$.

Operacja równozłączenia jest szczególnym (ale najczęściej spotykanym) przypadkiem operacji θ -złączenia.

Maksymalna liczba elementów w relacji wynikowej dla operacji θ -złączenia wynosi $\text{card}(R) \cdot \text{card}(S)$. Jeżeli atrybuty definiujące połączenie z relacji R tworzą klucz (lub indeks jednoznaczny), to maksymalna liczba elementów relacji wynikowej wynosi $\text{card}(S)$; jeżeli oba zbiory atrybutów definiujących połączenie stanowią klucze, to maksymalna liczba elementów relacji wynikowej wynosi $\min(\text{card}(R), \text{card}(S))$.

Złączenie naturalne (natural join)

Operacja złączenia naturalnego stanowi z kolei szczególny przypadek operacji równozłączenia. Polega ona na połączeniu dwóch relacji według wartości wspólnych atrybutów.

Niech $R(A_1, A_2, \dots, A_n)$ oraz $S(B_1, B_2, \dots, B_m)$ będą dowolnymi relacjami, przy czym $\mathbf{A} = \{A_1, A_2, \dots, A_n\}$, $\mathbf{B} = \{B_1, B_2, \dots, B_m\}$. Istotnym założeniem pozwalającym na realizację złączenia naturalnego jest istnienie wspólnych atrybutów w łączonych relacjach, tzn.:

$$\mathbf{A} \cap \mathbf{B} \neq \emptyset.$$

Niech zatem $\mathbf{A} \cap \mathbf{B} = \{A^1, A^2, \dots, A^k\}$. Wynikiem operacji równozłączenia relacji R i S po atrybutach A^1, A^2, \dots, A^k jest relacja

$$R \bowtie_{R.A^1=S.A^1 \wedge \dots \wedge R.A^k=S.A^k} S = \pi_{\mathbf{A} \cup \mathbf{B}} \sigma_{R.A^1=S.A^1 \wedge \dots \wedge R.A^k=S.A^k} (R \times S)$$

Tak więc, operacja złączenia naturalnego pozwala połączyć te rekordy tabeli R oraz S dla których wartości *wszystkich wspólnych* atrybutów są równe. W tabeli wynikowej powtarzające się kolumny są pomijane (projekcja na atrybuty zbioru $\mathbf{A} \cup \mathbf{B}$). Zauważmy, że dla realizacji operacji złączenia naturalnego musi istnieć przynajmniej jeden wspólny atrybut dla obu relacji; ponadto, jeżeli znane są schematy obu relacji, to zbiór wszystkich wspólnych atrybutów jest zadany jednoznacznie i nie trzeba go podawać jawnie. Stosowane są wtedy zapisy:

$$R \bowtie S$$

$$R * S.$$

Operacja złączenia naturalnego jest szczególnym (ale najczęściej spotykanym) przypadkiem operacji równozłączenia. Maksymalna liczba elementów w relacji wynikowej jest ograniczana identycznie jak w przypadku równozłączenia.

Przykład operacji złączenia naturalnego

Rozważmy ponownie tablice dostawców i odbiorców materiałów budowlanych.

<i>Dostawca</i>	<i>Produkt</i>
<i>Budex</i>	<i>cegła</i>
<i>Budex</i>	<i>pustak</i>
<i>Budex</i>	<i>cement</i>
<i>Budex</i>	<i>piasek</i>
<i>Matbud</i>	<i>pustak</i>
<i>Matbud</i>	<i>cement</i>
<i>Matbud</i>	<i>gips</i>
<i>Matbud</i>	<i>piasek</i>

oraz

<i>Produkt</i>	<i>Odbiorca</i>
<i>cegła</i>	<i>Wykbud</i>
<i>pustak</i>	<i>Wykbud</i>
<i>cement</i>	<i>Rembud</i>
<i>cement</i>	<i>Wykbud</i>
<i>piasek</i>	<i>Rembud</i>
<i>piasek</i>	<i>Wykbud</i>
<i>gips</i>	<i>Rembud</i>

W wyniku operacji złączenia naturalnego dostaniemy tabelę postaci:

<i>Dostawca</i>	<i>Produkt</i>	<i>Odbiorca</i>
<i>Budex</i>	<i>cegła</i>	<i>Wykbud</i>
<i>Budex</i>	<i>pustak</i>	<i>Wykbud</i>
<i>Budex</i>	<i>cement</i>	<i>Rembud</i>
<i>Budex</i>	<i>cement</i>	<i>Wykbud</i>
<i>Budex</i>	<i>piasek</i>	<i>Rembud</i>
<i>Budex</i>	<i>piasek</i>	<i>Wykbud</i>
<i>Matbud</i>	<i>pustak</i>	<i>Wykbud</i>
<i>Matbud</i>	<i>cement</i>	<i>Rembud</i>
<i>Matbud</i>	<i>cement</i>	<i>Wykbud</i>
<i>Matbud</i>	<i>gips</i>	<i>Rembud</i>
<i>Matbud</i>	<i>piasek</i>	<i>Rembud</i>
<i>Matbud</i>	<i>piasek</i>	<i>Wykbud</i>

Typy złączenia

W rezultacie złączenia (θ -złączenia, równozłączenia, złączenia naturalnego) relacji R i relacji S powstaje relacja wynikowa zawierająca tylko te konkatencje rekordów obu tabel, dla których spełnione jest kryterium złączenia. Jest to tzw. *złączenie wewnętrzne* (inner join) i jest ono przyjmowane jako domyślne. W praktycznych przypadkach, może zaistnieć potrzeba rozszerzenia relacji wynikowej o rekordy jednej lub drugiej relacji nie pasujące do żadnego rekordu drugiej tabeli. Mamy wówczas możliwość utworzenia czterech innych typów złączeń:

- *złączenie lewostronne zewnętrzne* (*left outer join*), tzn. złączenie zawierające wszystkie rekordy tablicy R uzupełnione tymi rekordami z tablicy S , które spełniają warunek połączenia,
- *złączenie prawostronne zewnętrzne* (*right outer join*), tzn. złączenie zawierające wszystkie rekordy tablicy S uzupełnione tymi rekordami z tablicy R , które spełniają warunek połączenia,
- *złączenie zewnętrzne pełne* (*full outer join*), tzn. złączenie zawierające wszystkie rekordy tablic R oraz S uzupełnione wartościami typu *NULL* w przypadku gdy do danego rekordu nie pasuje żaden rekord z drugiej tablicy; w istocie jest to kombinacja złączenia lewo- i prawostronnego,
- *złączenie zewnętrzne typu union*, tzn. złączenie zawierające wszystkie rekordy tablicy R nie pasujące do żadnego rekordu S uzupełnione tymi rekordami z tablicy S , które nie pasują do żadnego rekordu tablicy R ; ten typ złączenia stanowi przeciwieństwo złączenia wewnętrznego (dokładniej: uzupełnienie do iloczynu kartezjańskiego).

We wszystkich przypadkach pola puste wypełniane są wartościami *NULL*.

Przykłady złączeń

Rozważmy następujące tabele:

<i>Produkt</i>	<i>Dostawca</i>		<i>Dostawca</i>	<i>Telefon</i>
<i>pustak</i>	<i>Budex</i>	oraz	<i>Budex</i>	111 – 111
<i>pustak</i>	<i>Matbud</i>		<i>Budex</i>	222 – 222
<i>cement</i>	<i>Budex</i>		<i>Matbud</i>	444 – 444
<i>piasek</i>	<i>Matbud</i>		<i>Neobud</i>	555 – 555
<i>piasek</i>	<i>Neobud</i>		<i>Neobud</i>	666 – 666
<i>gips</i>	<i>Unibud</i>		<i>Probud</i>	777 – 777
	<i>Zerobud</i>		<i>Startbud</i>	

Wynikiem złączenia wewnętrznego (naturalnego) będzie tabela postaci:

<i>Produkt</i>	<i>Dostawca</i>	<i>Telefon</i>
<i>pustak</i>	<i>Budex</i>	111 – 111
<i>pustak</i>	<i>Budex</i>	222 – 222
<i>pustak</i>	<i>Matbud</i>	444 – 444
<i>cement</i>	<i>Budex</i>	111 – 111
<i>cement</i>	<i>Budex</i>	222 – 222
<i>piasek</i>	<i>Matbud</i>	444 – 444
<i>piasek</i>	<i>Neobud</i>	555 – 555
<i>piasek</i>	<i>Neobud</i>	666 – 666

Wynikiem złączenia typu UNION będzie tabela postaci:

<i>Produkt</i>	<i>Dostawca</i>	<i>Telefon</i>
	<i>Probud</i>	777 – 777
	<i>Startbud</i>	
<i>gips</i>	<i>Unibud</i>	
	<i>Zerobud</i>	

Przykłady złączeń

Wynikiem operacji lewostronnego złączenia zewnętrznego będzie tabela postaci:

<i>Produkt</i>	<i>Dostawca</i>	<i>Telefon</i>
<i>pustak</i>	<i>Budex</i>	111 – 111
<i>pustak</i>	<i>Budex</i>	222 – 222
<i>pustak</i>	<i>Matbud</i>	444 – 444
<i>cement</i>	<i>Budex</i>	111 – 111
<i>cement</i>	<i>Budex</i>	222 – 222
<i>piasek</i>	<i>Matbud</i>	444 – 444
<i>piasek</i>	<i>Neobud</i>	555 – 555
<i>piasek</i>	<i>Neobud</i>	666 – 666
<i>gips</i>	<i>Unibud</i>	
	<i>Zerobud</i>	

Wynikiem operacji prawostronnego złączenia zewnętrznego będzie tabela postaci:

<i>Produkt</i>	<i>Dostawca</i>	<i>Telefon</i>
<i>pustak</i>	<i>Budex</i>	111 – 111
<i>pustak</i>	<i>Budex</i>	222 – 222
<i>pustak</i>	<i>Matbud</i>	444 – 444
<i>cement</i>	<i>Budex</i>	111 – 111
<i>cement</i>	<i>Budex</i>	222 – 222
<i>piasek</i>	<i>Matbud</i>	444 – 444
<i>piasek</i>	<i>Neobud</i>	555 – 555
<i>piasek</i>	<i>Neobud</i>	666 – 666
	<i>Probud</i>	777 – 777
	<i>Startbud</i>	

Przykłady złączeń

Wynikiem operacji złączenia zewnętrznego pełnego będzie tabela postaci:

<i>Produkt</i>	<i>Dostawca</i>	<i>Telefon</i>
<i>pustak</i>	<i>Budex</i>	111 – 111
<i>pustak</i>	<i>Budex</i>	222 – 222
<i>pustak</i>	<i>Matbud</i>	444 – 444
<i>cement</i>	<i>Budex</i>	111 – 111
<i>cement</i>	<i>Budex</i>	222 – 222
<i>piasek</i>	<i>Matbud</i>	444 – 444
<i>piasek</i>	<i>Neobud</i>	555 – 555
<i>piasek</i>	<i>Neobud</i>	666 – 666
<i>gips</i>	<i>Unibud</i>	
	<i>Zerobud</i>	
	<i>Probud</i>	777 – 777
	<i>Startbud</i>	

W wyniku poszukiwania wszystkich materiałów i ich dostawców nie posiadających telefonów otrzymamy tabelę:

<i>Produkt</i>	<i>Dostawca</i>	<i>Telefon</i>
<i>gips</i>	<i>Unibud</i>	

W wyniku poszukiwania wszystkich dostawców dostarczających określone materiały, np. *cement* oraz *piasek* posiadających telefony dostaniemy tabelę postaci:

<i>Produkt</i>	<i>Dostawca</i>	<i>Telefon</i>
<i>cement</i>	<i>Budex</i>	111 – 111
<i>cement</i>	<i>Budex</i>	222 – 222
<i>piasek</i>	<i>Matbud</i>	444 – 444
<i>piasek</i>	<i>Neobud</i>	555 – 555
<i>piasek</i>	<i>Neobud</i>	666 – 666

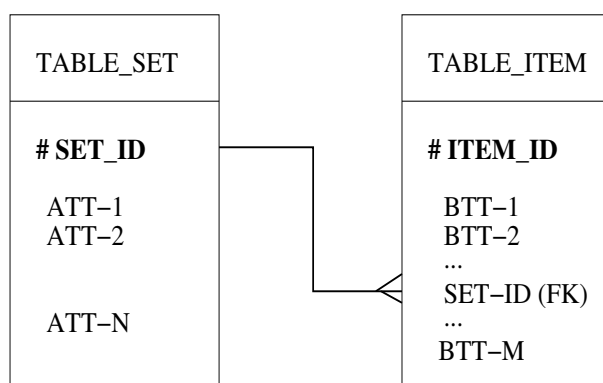
Łączenie statyczne i dynamiczne tablic

Definiowanie połączeń pomiędzy tablicami może odbywać się na dwa sposoby:

- **statycznie** – poprzez zdefiniowanie więzów integralności w definicjach odpowiednich tabel wynikających z projektu diagramu ERD (za pomocą DDL; okienko “Relacje” w ACCESS-ie),
- **dynamicznie** – poprzez zdefiniowanie na kilku tablicach operacji realizującej zapotrzebowanie na dane pochodzące z tych tablic (za pomocą DQL, DML; w systemie ACCESS w kwerendach – szablon QBE).

Statyczne więzy integralności zdefiniowane na etapie projektowania pozwalają kontrolować i utrzymywać integralność danych – dane w polu klucza obcego muszą być wcześniej zdefiniowane w polu klucza tablicy nadrzędnej.

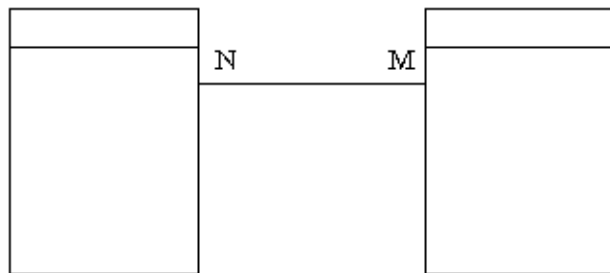
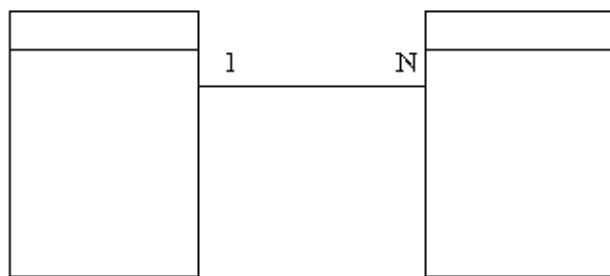
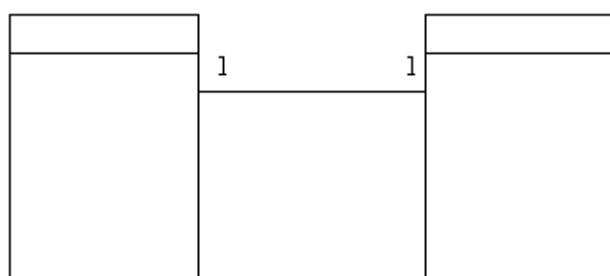
Dynamiczne łączenie tablic wykonuje się w celu uzyskania dostępu do informacji zbiorczej znajdującej się w dwóch lub więcej tablicach. Łączenie tablic definiuje się za pomocą SQL lub w kwerendach, poprzez wskazanie które rekordy jednej tablicy będą łączone z którymi rekordami drugiej tablicy.

Rysunek 2: Przykład definiowania łączenia statycznego 1–N.

Rodzaje połączeń pomiędzy tablicami

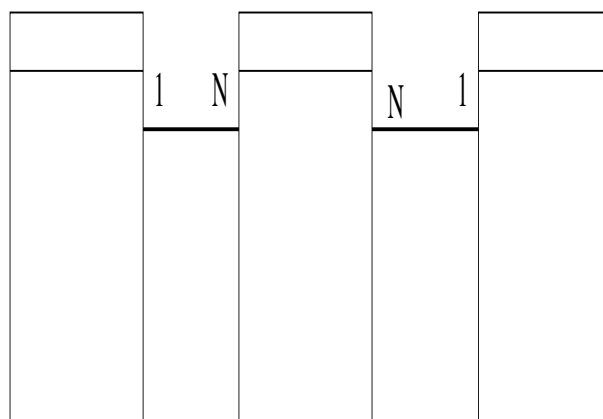
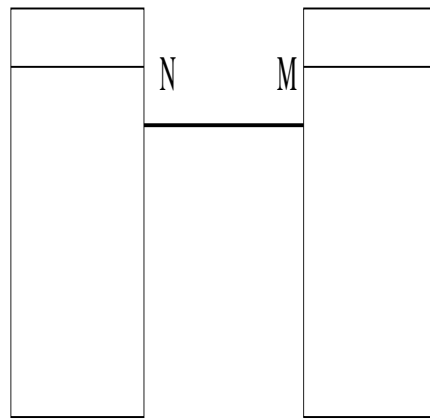
Połączenia tablic – jeden-do-jeden, jeden-do-wielu, wiele-do-wielu

Rysunek 3: Połączenia typu 1-1, 1-N, N-M.

Redukcja połączeń N–M do 1–N

Zamiana połączenia N–M na dwa połączenia jeden-do-wielu

Rysunek 4: Redukcja połączeń wiele-do-wielu

Wymuszanie więzów integralności

Więzy integralności

W praktyce definiuje się jedynie dwa typy połączeń między tabelami, są to:

- połączenia typu *jeden-do-jeden*,
- połączenia typu *jeden-do-wielu*.

Połączenia typu *wiele-do-wielu* realizowane są poprzez zdefiniowanie tablicy pośredniej (zamiana połączenia typu N–N na dwa połączenia 1–N, N–1).

Istnieje możliwość wymuszenia więzów integralności (ACCESS) nakładanych na związek i dane w łączonych tabelach – realizowane jest wtedy sprawdzanie warunków zgodności danych. Warunki te są następujące:

- definiowany związek musi dotyczyć dwóch tabel w tej samej bazie danych,
- pole (pola) łączące tabeli głównej stanowią klucz lub indeks jednoznaczny,
- w odpowiadających im polach tabeli dołączanej (polach klucza obcego) nie mogą pojawiać się dane, nie występujące w tabeli głównej,
- odpowiadające sobie pola muszą być tego samego typu (Autonumer == Liczba całkowita długa).

Po wymuszeniu więzów integralności możliwe jest uaktywnienie następujących opcji:

- kaskadowa aktualizacja powiązanych pól,
- kaskadowe usuwanie powiązanych rekordów.

Opcje te pozwalają automatycznie zachowywać spójność danych.

Operacje agregujące

W przypadku dużych tablic bazodanowych często stosuje się operacje łączenia danych z wielu rekordów z wykorzystaniem funkcji agregujących, takich jak suma, średnia, czy zliczanie. Pozwala to uzyskać informację sumaryczną, ilościową, na wysokim poziomie abstrakcji.

Zasady realizacji operacji agregujących:

- grupy rekordów o identycznej wartości wskazanego atrybutu wg którego następuje grupowanie zastępowane są pojedynczym rekordem,
- dla tak powstałych rekordów sumarycznych wyliczane są dane zagregowane,
- dane indywidualne rekordów wyjściowych są pomijane (nie mogą być uwzględnione),
- grupy można formować hierarchicznie, wg kilku atrybutów grupujących.

Funkcje agregujące:

- `sum(.)` – oblicza sumę,
- `avg(.)` – oblicza średnią,
- `count(.)` – zlicza rekordy w grupie,
- `min(.)`, `max(.)` – wyznaczają wartość minimalną i maksymalną w grupie,
- `variance(.)` – wyznacza wariancję,
- `stddev(.)` – wyznacza odchylenie standardowe.

Argumentem powyższych funkcji może być atrybut tablicy (kolumna) lub wyrażenie. Atrybut(y) wg którego należy dokonać grupowania wskazywany jest w opcji `GROUP BY`.

Własności operacji algebry relacji

Operacje sumy uogólnionej $+$ (algebraicznej dla relacji zgodnych) i złączenia naturalnego $*$ (iloczynu kartezjańskiego dla relacji o rozłącznych zbiorach atrybutów) mają następujące własności:

1. Idempotentność: $R + R = R$, $R * R = R$,
2. Łączność: $R + (S + T) = (R + S) + T$, $R * (S * T)$,
3. Przemienność: $R + S = S + R$, $R * S = S * R$,
4. Prawa rozdzielności:
 - $((R + S) * T)(X, Y, Z) = ((R * T)(X, Z) + (S * T)(Y, Z))$,
 - $(R + (S * T))(X, Y, Z) = ((R + S)(X, Y) * (R + T)(X, Z))$
5. Prawa deMorgana:
 - $\overline{(R + S)}(X, Y) = (\overline{R} * \overline{S})(X, Y)$,
 - $\overline{(R * S)}(X, Y) = (\overline{R} + \overline{S})(X, Y)$,

Znane operacje algebraiczne w relacyjnych bazach danych obejmują 12 operacji: $R+S$, $R \cup S$, $R \setminus S$, $R \cap S$, $R * S$, $R \bowtie_{\theta} S$, $R \times S$, $R \div S$, $R[A^1, A^2, \dots, A^k]$, $R]B[$, \overline{R} , $\sigma_F(R)$. Można je wyrazić za pomocą pięciu operacji elementarnych:

- sumy,
- różnicy,
- projekcji,
- iloczynu kartezjańskiego,
- selekcji.

Np. dopełnienie $\overline{R}(A_1, A_2, \dots, A_n) = R[A_1] \times R[A_2] \times \dots \times R[A_n] \setminus R$.

Operację iloczynu można zdefiniować jako $R \cap S = \pi_R(\sigma_{=}(R \times S))$. Inna możliwość to $R \cap S = R \setminus (R \setminus S)$. Operację różnicy można zdefiniować jako z wykorzystaniem lewostronnego złączenia zewnętrznego lub za pomocą selekcji gdy do budowy kryterium można wykorzystać negację i warunek przynależności rekordu do zbioru.

Problemy realizacji zapytań i optymalizacji ich wykonania

Ogólne zasady optymalizacji zapytań

Dla optymalizacji zapytań należy stosować odpowiednie zasady konstrukcji:

- należy unikać mnożenia krotek (iloczynu kartezjańskiego, nieprecyzyjnego θ -złączenia, niepotrzebnych operacji złączenia),
- operacje selekcji i projekcji wykonywać na jak najniższym poziomie (jak najwcześniej),
- dla częstych operacji wyszukiwania lub zawierających ukryte wyszukiwanie posługiwać się indeksami,
- operację selekcji oraz operację złączenia i następujące po niej operacje projekcji należy wykonywać łącznie (jako jedną operację),
- unikać operacji wymagających (wielokrotnego) dostępu do dysku.

Wybrane zasady szczegółowe

- uszeregować kolejne warunki (kryteria) selekcji od najsilniejszych do najsłabszych (pierwsze operacje eliminują maksimum rekordów),
- dokonywać możliwie wcześnie projekcji na możliwie mały zestaw atrybutów (z opcją DISTINCT),
- operacje selekcji przesuwac "do wewnątrz" innych operacji (np. iloczynu kartezjańskiego, sumy, różnicy),
- operacje projekcji na wybrane atrybuty przesuwac "do wewnątrz" innych operacji (np. iloczynu kartezjańskiego, sumy).

KAPITAŁ LUDZKI
NARODOWA STRATEGIA SPÓJNOŚCI

UNIA EUROPEJSKA
EUROPEJSKI
FUNDUSZ SPOŁECZNY

Studia podyplomowe "Inżynieria oprogramowania" współfinansowane przez Unię Europejską w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Projekt "Studia podyplomowe z zakresu wytwarzania oprogramowania oraz zarządzania projektami w firmach informatycznych" realizowany w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki